

مقام معظم رهبری:

توهین و نسبت بدون علم به دولتمردان به هیچ وجه جایز نیست

پایگاه اطلاع رسانی مقام معظم رهبری: مقام معظم رهبری روز یکشنبه در ارتباط تصویری با نمایندگان ملت در مجلس شورای اسلامی، مجلس یازدهم را «مظهر امید و انتظار مردم» خواندند و با استناد به «بنیه قوی و ظرفیت‌های مادی کشور»...

صفحه ۲

دوشنبه ۲۳ تیر ۱۳۹۹ • ۲۱ ذی‌القعدة ۱۴۴۱ • ۱۳ جولای ۲۰۲۰

واعظی درباره توافق نامه راهبردی ۲۵ ساله ایران و چین:

هیچ کس زیر چیزی را که برایش منفعتی نداشته باشد، امضا نمی‌کند

گروه سیاست: رئیس دفتر رئیس‌جمهور در برنامه‌ای تلویزیونی درباره برخی مطالب و اظهارات مطرح‌شده درباره موضوع قرارداد راهبردی ۲۵ ساله ایران و چین در برخی رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی گفت: در سفرها و دیدارهای مقامات دو کشور...

صفحه ۲

سال هفدهم • شماره ۳۷۶۵ • موقتا ۱۲ صفحه • ۵۰۰۰ تومان

سرمقاله

عقب‌نشینی یا گذار تمدنی؟

عیسی منصوری

در یک تقسیم‌بندی کلی می‌توان اقتصاد در تمدن غربی را با تفوق آن در حوزه مالی و آی‌تی، تمدن ژاپنی را با قدرت برتر شرکت‌های جهانی و تمدن چینی را با نقش آن به‌عنوان کارخانه جهانی وصف کرد. به همین ترتیب، تمدن بودایی را با توریسم، تمدن آفریقایی را با تأمین مواد خام و در نهایت نقش اقتصادی محدوده تفوق تمدن اسلامی را با تأمین نفت توصیف کرد. سهم صنعت استخراج و تولید نفت از اقتصاد جهانی در سال ۲۰۱۹، حدود ۳.۸ درصد بوده است؛ این یعنی دو تمدن آخر، کمترین تأثیرگذاری را در راهبری اقتصاد جهان دارند. صنایع دنیا را می‌توان به دو دسته تقسیم کرد: تولیدکننده‌محور و خریدارمحور. در صنایع با تکنولوژی بالا (تولیدکننده‌محور)، حتی نوع و الگوی مصرف را تولیدکنندگان تعیین می‌کنند؛ مانند صنعت تولید موبایل هوشمند. درحالی‌که در صنایع خریدارمحور (مانند صنعت نساجی)، جهت‌گیری تولید را سلیقه مصرف‌کننده تعیین می‌کند و قدرت در دست کسانی است که به مصرف‌کننده نهایی محصولات فراوری‌شده نزدیک‌تر هستند. به این ترتیب، حتی در صنعت نفت که خریدارمحور است نیز قدرت اصلی در اختیار کشورهای حوزه تمدنی تولیدکننده نفت خام نیست. در صنعت نساجی، جهت‌گیری فرهنگ و الگوی پوشش را تولیدکنندگان نهایی پوشاک تعیین می‌کنند. در واقع، پوشاک محمل و حامل فرهنگ مصرف نیز هست. حوزه تمدنی وابسته به نفت، به دلیل تولیدنکردن محصول نهایی قابل مصرف، با مصرف‌کننده نهایی محصولات تولیدی خود ارتباطی برقرار نمی‌کند؛ یعنی حامل‌های فرهنگ مطلوب خود را تولید نمی‌کند. نتیجه آنکه در فرایندی پیچیده و بلندمدت، منظومه‌های فرهنگی تولیدکنندگان محصولات نهایی از نفت (اغلب غربی)، در حوزه تمدنی اسلامی غالب می‌شود؛ این یعنی با واگذاری بازارهای محصولات برارزش حامل فرهنگ به نمایندگان تمدن‌های دیگر، نمی‌توان همچنان حفظ دست بالا را حتی در کشورهایی مانند افغانستان، سوریه، لبنان، عراق و... انتظار داشت. در درون کشور نیز احتمالا راهی به جز بستن راه ورود کالاها و غیرداخلی باقی نمی‌ماند. تحریم و کرونا سهم نفت را در اقتصاد کشور به حداقل رسانده‌اند. آیا می‌توان با فرصت‌سازی، مسیری متفاوت برای تولید منظومه‌های اقتصادی جدید پیش‌روی کشور گذاشت؟ اگر تمدن ایرانی - اسلامی بتواند خود را از بازی در میدان کوچک نفت برهاند، آنگاه موضع این تمدن در تعامل با تمدن‌های دیگر، متعادلت‌تر با برابر خواهد بود. تمدن چینی، ایده راه ابریشم جدید (One Road, One Belt) را مسیری برای احیا و استیلای تمدنی خود تعریف کرده است. با وجود سابقه ایران، در نسخه اول اسناد مربوط به راه ابریشم جدید، اثری از نقش جدی ایران نیست. واقعیت آن است که نفت نمادی از نوع مواجهه و سهم کشورهای این حوزه تمدنی با اقتصاد جهانی است. سایر فعالیت‌های اقتصادی در اغلب کشورهای این حوزه نیز بر تولید مواد و فرایندهای ابتدایی متمرکز است. در بهترین حالت، تولیدکنندگان ما در دوره‌های رونق تجارت بین‌المللی، صادرکنندگان خوبی برای مواد اولیه یا کالاهای مصرفی بوده‌اند؛ اما برند شناخته‌شده مشخصی، به‌عنوان نماد حضور در بازارهای جهانی نداشته‌اند.

ادامه در صفحه ۲

برادر گرامی

جناب آقای سیاوش شهریور

درگذشت پدر گرامی‌تان مرحوم مغفور

حاج خسرو(سالار) شهریور را به جناب‌عالی

و اعضای خانواده به‌ویژه برادر ارجمندتان

آریوبرزن تسلیت عرض می‌کنیم. از خداوند

سیحان برای آن مرحوم علو درجات و برای شما

و سایر بازماندگان صبر آرزو نمودیم.

سیدعباس تقوی، علی حسین قهرمانی

سیداحسان تقوی و مهدی رحمانیان

یادداشت

ابعاد جلوگیری از گسترش ویروس کرونا

کنونی ویروس کرونا ما را از نظر دانش پزشکی بر آن می‌دارد که در مقابله با این عفونت واکار و خطرناک نه‌تنها جلسوی گسترش آن را از راه انتقال ذرات حاوی ویروس که از طریق صحبت، سرفه و عطسه افراد مبتلا حاصل می‌شود بگیریم؛ بلکه بهداشت کامل را برای جلوگیری از راه آلوده‌شدن با فضولات دفعی مبتلایان به ویروس کرونا هم رعایت کرده و تا می‌توانیم از توالیت عمومی استفاده نکنیم. شکی نیست که رعایت این ابعاد جدید به منظور جلوگیری از پخش ویروس کرونا مسئولیت مهم شخصی برای تکتک ما در جامعه با رعایت دقیق بهداشت فردی، پوشیدن دستکش و شستن مرتب دست‌ها و جلوگیری از آلودگی مکان‌های عمومی ایجاد می‌کند و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و وزارت نیرو، آب و فاضلاب و دیگر دستگاه‌های ذی‌نفع بار بسیار سنگینی در درمان صحیح و گندزدایی فضولات انسانی و تعلیم افراد درگیر با دادن سرویس‌های عمومی مانند آب آشامیدنی به مردم و وظیفه بهداشت توالیت‌های عمومی را برعهده دارند. اگرچه کشف واکسن و درمان قابل اطمینان و مفید و کم‌ضرر مهم‌ترین پیشرفت در کنترل ویروس کرونا است، تا آن زمان که چندان دور نیست، بهتر است که فعال باشیم و دامنه و ابعاد مختلف جلوگیری از ویروس کرونا را ببینیم و به طور مرتب مورد جلوگیری را به طور علمی بازبینی کنیم تا از تلفات آن بکاهیم.

فلوشیپ و عضو رویال کالج‌های جراحان انگلیس و اسکاتلند، عضو سابق هیئت ممکنه امتحانات تخصصی جراحی در رویال کالج‌های جراحان بریتانیا و ایرلند

جهانگیر تقی‌پور

بر اساس پزشکی مبتنی بر شواهد Evidence Based Medicine (EBM) ویروس کرونا که شش ماه قبل باعث ابتلای افراد در شهر ووهان چین شد، از سال‌ها قبل در حیواناتی مانند خفاش، بانگولین و مار وجود داشته است و حتی بعضی از پژوهشگران بر این باورند که ویروس کرونا در گذشته در انسان هم ناراحتی‌های جزئی و خفیف ایجاد می‌کرده؛ ولی احتمالا بر اثر تغییر در وضعیت محیطی یا جهش (موتاسیون) قدرت بیماری‌زایی آن افزایش یافته است. پژوهشگران جزئیات ویروس کرونا را در نمونه‌هایی از فاضلاب‌های شهرهایی در ایتالیا، اسپانیا، برزیل و در آسیا و اروپا پیدا کرده‌اند و شکی ندارند که ویروس کرونا از مدت‌ها قبل از پیدایش پاندمی کنونی در طبیعت وجود داشته است؛ ولی هنوز نتوانسته‌اند از نظر علمی اثبات کنند که چه عاملی باعث انتقال ویروس کرونا از حیوانات به انسان و خطرناک‌شدن آن شده است. از طرفی اگرچه روی انتقال ویروس کرونا از طریق دهان، بینی و احتمالا چشم تمرکز شده است که پوشیدن ماسک و فاصله‌گذاری اجتماعی به‌درستی توصیه شده‌اند؛ ولی اثبات علمی وجود جزئیات ویروس کرونا در نمونه‌های فاضلاب سال‌های قبل از شناخت ویروس کرونا و مشاهده ویروس کرونا در فضولات دفعی افراد مبتلا به ویروس کرونا از ابتدای پاندمی

یادداشت

عنایت، پسر شجاع ایران

جانفشانی‌ها و از خودگذشتگی‌ها در جای‌جای سرزمین ایران رخ داده است. در داستان‌های کهن از آرش کمانگیر و آریوبرزن و در حکایت‌های امروزی نیز زرعلی خواجوی (دهقان فداکار) و دریاقلی از دلاوران دوران دفاع مقدس، حسین امیدزاده، معلم فداکاری که در آتش عشق به دانش‌آموزانش سوخت و همچنین البرز زارعی، عضو انجمن کوهنوردی زاگرس و دیگرانی نیز گوهر جان خویش را در کف اخلاص گذاشتند و از سرزمین ایران و انسانیت دفاع کردند و جان خویش را فدا کردند. بگذارید به ماجرای مشابه در دو سال پیش در سرزمینی دیگر اشاره کنم که انسانیت، نوع‌دوستی و وجدان بیدار مرز نمی‌شناسد. حادثه‌ای شبیه به حادثه بیمارستان سینا اطهر تهران و شجاعت مثال‌زدنی عنایت در پاریس رخ داده است. جوان مهاجری اهل کشور اطرافش انفجاری منجر به آتش‌سوزی می‌شود. به سمت محل انفجار می‌دود. در میان شلوغی و شعله‌های آتش حس انسان‌دوستی‌اش و به قول خودش رگ غیرتش جنبیده است. دل به دریا می‌زند و خود را در میان شعله‌های آتش رها می‌کند و با بالا رفتن از طبقات ساختمان که از درویش‌گرش زبانه‌های آتش بیرون می‌زند، شیشه‌ها را می‌شکند و با وجود آسیب و خراشیدگی در بدنش از میان شعله‌های آتش و شیشه‌های شکسته خودش را به زنان و کودکان محبوس در ساختمان می‌رساند و جان آنان را نجات می‌دهد و آنها را به پشت بام ساختمان که نقطه امن‌تری است می‌برد. تصور کنید آن لحظه‌ها را در میان آتش و دود، شیشه‌های شکسته و ساختمان گداخته و داد‌فریاد بیماران و افراد محبوس و ناامید از همه‌جا که به قول معروف شهدادین را خوانده‌اند، عنایت به چه فکر می‌کند؟ او در این لحظات نه به نام فکر می‌کند و نه به نان، فقط کمک و نجات تعدادی انسان، عنایت آرز، فرزند یک خانواده روستایی است. به دلیل محرومیت و مشکلات مالی درس و داستان‌های آن‌چنانی نخوانده است و فیلم‌های نجات و گریز و انیمیشن پسر شجاع را نیز تماشا نکرده است اما در دامن خانواده‌ای (پدر و مادر) باصالت و ریشه‌دار که الگوهایشان برگرفته از هویت اصیل ایرانی و اسلامی بوده، تربیت شده است. او کمک به هم‌نوع و همدین و هم‌کیش خویش را عمیقاً آموخته است؛ طوری که در وجوش نهاده‌ی شده است. کاری که عنایت انجام می‌دهد، به ما درس انسانیت و وجدان بیدار آدمیت را می‌دهد. البته از یاد نبریم که نمونه‌های فراوانی از این

محمد مدرسی

مدرس داشکانه

در میان زبانه‌های آتش، انفجار، شیشه‌های شکسته، آه و ناله، داد و فریاد، ترس و وحشت، جوانی باغیرت و جمنی از شجاعت به نام «عنایت» با دستان پرتوان و گام‌های استوارش طبقه‌های ساختمان محبوس در خشم شعله‌های آتش را در می‌نوردد و جان ۱۱ زن و کودک را نجات می‌دهد. غروب دهم تیرماه ۱۳۹۹ در کوچه‌های اطراف کلینیک پزشکی سینا اطهر تهران، ناگهان صدای انفجاری سکوت دست‌فروشی دوره‌گرد را که از روستای باوج بخش ابوالفارس رامهرمز در خوزستان آمده است، می‌شکند. در خیابان اطرافش انفجاری منجر به آتش‌سوزی می‌شود. به سمت محل انفجار می‌دود. در میان شلوغی و شعله‌های آتش حس انسان‌دوستی‌اش و به قول خودش رگ غیرتش جنبیده است. دل به دریا می‌زند و خود را در میان شعله‌های آتش رها می‌کند و با بالا رفتن از طبقات ساختمان که از درویش‌گرش زبانه‌های آتش بیرون می‌زند، شیشه‌ها را می‌شکند و با وجود آسیب و خراشیدگی در بدنش از میان شعله‌های آتش و شیشه‌های شکسته خودش را به زنان و کودکان محبوس در ساختمان می‌رساند و جان آنان را نجات می‌دهد و آنها را به پشت بام ساختمان که نقطه امن‌تری است می‌برد. تصور کنید آن لحظه‌ها را در میان آتش و دود، شیشه‌های شکسته و ساختمان گداخته و داد‌فریاد بیماران و افراد محبوس و ناامید از همه‌جا که به قول معروف شهدادین را خوانده‌اند، عنایت به چه فکر می‌کند؟ او در این لحظات نه به نام فکر می‌کند و نه به نان، فقط کمک و نجات تعدادی انسان، عنایت آرز، فرزند یک خانواده روستایی است. به دلیل محرومیت و مشکلات مالی درس و داستان‌های آن‌چنانی نخوانده است و فیلم‌های نجات و گریز و انیمیشن پسر شجاع را نیز تماشا نکرده است اما در دامن خانواده‌ای (پدر و مادر) باصالت و ریشه‌دار که الگوهایشان برگرفته از هویت اصیل ایرانی و اسلامی بوده، تربیت شده است. او کمک به هم‌نوع و همدین و هم‌کیش خویش را عمیقاً آموخته است؛ طوری که در وجوش نهاده‌ی شده است. کاری که عنایت انجام می‌دهد، به ما درس انسانیت و وجدان بیدار آدمیت را می‌دهد. البته از یاد نبریم که نمونه‌های فراوانی از این

ادامه در صفحه ۲

تپترها

خروج غیرقانونی فراورده نفتی از ۲ مسیر

صفحه ۴

در دهمین جلسه دادگاه طبری مطرح شد

اعمال فشار برای تصاحب ملکی که مالک قصد فروش آن را نداشت

صفحه ۳

بررسی اخلاق اجتماعی در دوران کرونا درگفت‌وگو با آذر تشکر، جامعه‌شناس

ورود به عصر بحران‌های ادامه‌دار

صفحه ۹

شرق بررسی می‌کند انتخابات ۲۰۲۰ آمریکا

فردون مجلسی:

ترامپ با سوسیالیسم هراسی می‌خواهد پیروز انتخابات باشد

صفحه ۸

حرف اول

تعطیلی یک انتشارات در قم

محمدتقی فاضل‌میبیدی

غالب مراکز نشر در سال‌های اخیر در ایران متحمل خسارات زیادی شده و برخی از آنها رو به افول و تعطیلی رفته است. تیراژ کتاب به مقدار درخورتوجهی کاهش یافته و کمتر ناشری از کار نشر خرسند و دلگرم است. از آن بدتر و دردآورتر نبود قدرت خرید کتاب به‌ویژه برای قشر دانشجو است که باید سرنوشت آینده خود را با خرید کتاب‌های درسی که توانش را ندارد، رقم بزند. از مراکز نشر که به‌تازگی در قم کرکره خود را پایین کشید و چراغش را خاموش کرد، انتشارات «دارالفکر» است که ۶۰ سال قبل به همت مرحوم حجت‌الاسلام والمسلمین سیدعبدالحامید مولانا تأسیس شد. از میان اهل فکر و فرهنگ کمتر کسی است که این انتشارات را نفناسد یا نام آن را نشنیده باشد. پیش از انقلاب برخی از کتاب‌های ممنوعه مذهبی مانند تحریرالوسیله مرحوم امام از این مرکز نشر می‌یافت. مرحوم مولانا که یک روحانی مبارز نیز بود، در این راستا راهی زندان و سال‌ها تبعید شد؛ اما انتشارات دارالفکر غالب کتب حوزه و دیگر کتاب‌های فرهنگی را که برخی ممنوع بود، نشر می‌داد. پس از انقلاب از کتاب‌فروشی‌های چشمگیر و پرنشر در حوزه الهیات، کلام، فقه و ادبیات انتشارات دارالفکر مولانا بود. خیلی از کتاب‌هایی که از مراکز نشر دیگر در قم یافت نمی‌شد، پشت وپشت این انتشاراتی به چشم می‌خورد. ناشران مهم و معتبر تهران کتاب‌هایشان را برای عرضه در قم عمدتاً به این انتشارات ارسال می‌کردند. مرحوم مولانا با نگاه بازی که داشت، از عرضه کتاب‌های مختلف که در راستای ارتقای فرهنگ بود، خودداری نمی‌کرد. پر واضح است که تعطیل‌شدن یک مرکز نشر کمتر از تعطیلی یک دانشگاه نیست. ممکن است علل یا دلایل مختلف وجود داشته باشد. درهرصورت این اتفاق نباید بیفتد. برای کشوری مانند ایران و نظام جمهوری اسلامی که مهد علم و تمدن و فرهنگ است، تعطیل‌شدن یک انتشارات که سابقه ۶۰ساله دارد، زینده‌وزارت ارشاد و متولیان امور فرهنگی نیست. گرانی کاغذ و مساعدت‌نکردن دولت و وزارت ارشاد از دلایل عمده‌ای است که این آسیب‌های فرهنگی را بر کشور وارد می‌کند. برخی دلیل دیگر را سانسور بیش از حد وزارت ارشاد و معطل‌ماندن برخی کتاب‌ها برای اخذ مجوز می‌دانند. اگر مقدار کمی از ارزهای چهارهزارو ۲۰۰ تومانی یا ارزهای نیمایی، به جای ورود ماشین‌های گران‌قیمت و اجناس غیرضروری، در راستای فرهنگ کشور و عرضه کاغذ و فیلم و ریزک صرف می‌شد، این همه خسارت و آسیب به ناشران وارد نمی‌شد.

ادامه در صفحه ۲